

Leerlingenmateriaal – Op verhaal komen onderbouw

Op verhaal komen

deel 1 vmbo-bk / lwoo

deel 2 vmbo-bk / lwoo

deel 1 vmbo-gt

deel 2 vmbo-gt

BK - deel 1

OVK-bk deel 1

[Hoofdstuk 1](#)

[Hoofdstuk 2](#)

[Hoofdstuk 3](#)

[Hoofdstuk 4](#)

[Hoofdstuk 5](#)

Hoofdstuk 1

[Opdracht 2 - Achternaam](#)

[Opdracht 3b - Voornaam](#)

[Extra: Wie ben jij?](#)

[Opdracht 9 - Lion King](#)

[Video Jolieke](#)

[Extra: Lievalingsliedjes](#)

[Opdracht 15](#)

[Extra: Waar of niet waar?](#)

Opdracht 2 - Achternaam

Schrijf in je boek minstens twee dingen op over je familienaam.
De beide links hieronder kunnen je daar bij helpen.

Wil je weten wat je achternaam betekent? Je kunt het vinden bij het [Meertens Instituut](#).

En kijk ook even bij [stamboomgids.nl](#)!

Opdracht 3b - Voornaam

Zoek op de volgende websites naar informatie over je naam.
Schrijf op in je boek wat je hebt gevonden.

- [Nederlandse Voornamen Bank](#)
- [What's in a name?](#) (klik op de beginletter van je naam).

Extra: Wie ben jij?

Hieronder staan twee opdrachten. Overleg met je docent welke je kiest.

1 Brugger

Marcel heeft een ingezonden brief gestuurd aan een Jongerentijdschrift. Klik [hier](#) voor de brief.

Schrijf een ingezonden brief naar de redactie van het jongerenblad.

Hierin geef jij Marcel antwoord op twee vragen die hij stelt:

- Komt dit vaker voor?
 - Gaat dit vanzelf weer over?
- (Deze brief lever je in bij je docent)

2 Gedicht

Lees het gedicht 'Wie ben ik echt?' Het gaat over een brugklasleerling.

Klik [hier](#) voor het gedicht.

- Welke gedachten in dit gedicht herken jij ook bij jezelf?
- Waar zou de persoon in het gedicht zo onzeker door zijn?

Schrijf jouw reactie op dit gedicht op een blaadje en lever het in bij je docent.

Opdracht 9 - Lion King

The Lion King (De Leeuwenkoning) is een bekende Disney-tekenfilm. Het verhaal gaat over Mufasa, een leeuw die de koning van de dieren is. Hij heeft één zoon, Simba, die hem later zal opvolgen. Simba wordt door zijn vader hiervoor opgeleid. Hij krijgt van zijn vader allerlei antwoorden op levensvragen. Mufasa legt hem onder andere de rechten en de plichten van het koningschap uit.

De broer van de koning heet Scar, en die wil graag zelf koning worden. Hij heeft hier alles voor over. Scar zorgt ervoor dat Mufasa in de val loopt en sterft. Simba denkt van zichzelf dat hij schuldig is aan de dood van zijn vader. Hij durft niet naar de andere leeuwen terug en vlucht daarom de wildernis in. Daar ontmoet hij het stokstaartje Timon en het wilde zwijn Pumbaa die zijn vrienden worden. Simba blijft een aantal jaren bij hen. Hij wordt in die tijd ouder, sterker en wijzer.

Aan het slot van het verhaal keert Simba als volwassen leeuw naar zijn eigen familie terug. Daar is veel veranderd. Scar is koning geworden en regeert op een wrede manier met hulp van de hyena's. Simba gaat met Scar vechten. Simba wint en wordt uiteindelijk de nieuwe leeuwenkoning.

Video Jolieke

Als je paragraaf 1 af hebt, kun je naar een videofragment kijken. Het is aflevering 9 uit de serie *Rauw op je dak*, uitgezonden door de IKON op 5 januari 2005.

Het gaat over levensvragen, en over omgaan met de dood.

Jolieke vertelt dat haar vader is overleden toen ze 4 jaar was, en hoe zij, haar zusje Maaïke en hun moeder met dit verlies omgaan.

Jolieke en Maaïke blijken dezelfde ziekte te hebben als waaraan hun vader waarschijnlijk is overleden. Hiervoor moeten zij vaak naar het ziekenhuis voor een infuus.

Klik [hier](#) voor het videofragment. Bekijk het met zijn tweeën of drieën en bespreek het daarna met elkaar.

Extra: Lielingsliedjes

Maak een werkstuk over je lielinglied.

Leg duidelijk het verband uit tussen dit lied en de antwoorden op levensvragen die jij erin vindt.

Je werkstuk over je lielinglied heeft enkele verplichte onderdelen. Lees daarvoor eerst de [instructies](#).

Ben je op zoek naar meer informatie? Dan kunnen de volgende links je misschien helpen:

- [Nederlandse artiesten](#);
- [Nederlandse songteksten](#);
- [Buitenlandse songteksten](#).

Opdracht 15

Je kunt hier luisteren naar de acht geluiden bij opdracht 15.

Lees eerst de omschrijvingen A t/m H in je boek.

Klik dan één voor één de geluiden aan en schrijf op welke letter erbij hoort.

[Geluid 1](#)

[Geluid 2](#)

[Geluid 3](#)

[Geluid 4](#)

[Geluid 5](#)

[Geluid 6](#)

[Geluid 7](#)

[Geluid 8](#)

Extra: Waar of niet waar?

In het document dat je [hier](#) kunt downloaden, staan 15 beweringen over godsdienst.

Zijn de uitspraken *waar* of *niet waar*?

Hoofdstuk 2

[Opdracht 7 - Genesis 1](#)

[Extra: Stamboom](#)

Opdracht 7 - Genesis 1

Lees het scheppingsverhaal uit Genesis 1 in de [online-Bijbel](#).

Extra: Stamboom

Als je meer te weten wilt komen over je voorouders, kun je een stamboom (laten) maken. Maar voordat je die stamboom kunt invullen, zul je eerst informatie over je voorouders moeten hebben.

Je kunt hiervoor terecht in elk gemeentearchief, maar als je niet wilt snuffelen in stoffige boeken, kun je ook een bezoek brengen aan de website van het [Centraal Bureau voor Genealogie](#).

Hoofdstuk 3

[Extra: Toraschrijver](#)

Extra: Toraschrijver

Op [Wikipedia](#) staat meer informatie over de Tora. En je kunt in [dit filmpje](#) zien hoe een toraschrijver werkt.

Hoofdstuk 4

[Extra: groepsopdracht](#)

[Opdracht 1](#)

[Opdracht 3](#)

[Opdracht 10](#)

[Extra: Jakobverhalen](#)

[Extra: Jaloerse Madelon](#)

Extra: groepsopdracht

Iedereen heeft wel eens te maken gehad met ruzie.

Misschien komt de situatie die in het gedicht Oom Jan van Willem Wilmink beschreven wordt, je wel bekend voor. Klik [hier](#) voor het gedicht en lees het. Bespreek daarna in een groepje de volgende vragen.

1. Vind jij dat de mensen in het gedicht goed met elkaar omgaan? Leg je antwoord uit.
2. Wat zou er gebeurd kunnen zijn? (Denk aan de onderwerpen die in dit hoofdstuk behandeld worden.)
3. Wat vind jij ervan dat er geen contact meer is tussen 'de ouders' en ome Jan?
4. Wat zou jij gedaan hebben?
5. Wat vind je van de actie van 'het kind'?

Opdracht 1

Ken je het verhaal van Sneeuwitje niet (meer) zo goed?

Klik dan [hier](#) voor het hele sprookje.

Opdracht 3

De drie vrienden is een verhaal uit 'The Canterbury Tales' van de Engelse middeleeuwse schrijver Geoffrey Chaucer. De Italiaanse regisseur Pier Paolo Pasolini heeft dit verhaal verfilmd.

Je kunt [hier](#) een fragment bekijken uit deze film.

Maak daarna de opdracht in je boek.

Opdracht 10

Lees het verhaal over de ontmoeting tussen Jakob en Esau in [Genesis 32](#) en [Genesis 33](#).

Je kunt [hier](#) klikken voor een verkorte versie van dit verhaal.

Beantwoord daarna de vragen. Is antwoord A of antwoord B goed?

Vraag 1

Wat voor plan had Jakob bedacht?

- A Hij wilde na lange tijd weer eens met Esau gaan praten.
- B Hij wilde Esau een heel groot cadeau geven.

Vraag 2

Waarom gingen de dieren niet allemaal tegelijk op pad?

- A Jakob wilde Esau iedere keer een klein beetje verrassen.
- B Als al die dieren door elkaar liepen, werd het maar een zootje.

Vraag 3

Wilde Esau Jakob eigenlijk wel weer zien?

- A Ja, maar alleen maar omdat hij iets voor hem had meegebracht.
- B Ja. Hij was gewoon blij zijn broer weer te ontmoeten.

Vraag 4

Esau stelt voor om samen verder te reizen. Wat doet Jakob?

- A Hij heeft daar geen zin in, maar gebruikt eigenlijk een smoesje.
- B Hij gaat samen met zijn broer naar hun geboorteland.

Extra: Jakobverhalen

Over Jakob staan veel verhalen in de Bijbel. Vier van deze verhalen komen in deze groepsopdracht aan de orde.

Je docent maakt vier groepjes.

Elk groepje gaat 1 van onderstaande verhalen nader bestuderen en presenteert dit verhaal aan de rest van de klas.

De verhalen:

- 1 [De oudste en de jongste](#)
- 2 [Het bedrog](#)
- 3 [Verliefd, verloofd, getrouwd](#)
- 4 [Weer thuis](#)

Je kunt kiezen uit verschillende presentatievormen (klik erop voor nadere instructie):

- a [toneelstuk](#)
- b [Powerpoint-presentatie](#)
- c [muurkant](#)
- d [krant](#)

Extra: Jaloerse Madelon

Je kent die rubrieken vast wel waarin brieven staan van lezers die om hulp vragen. Hier zie je zo'n brief:

Hoi Chrizzy,

Ik ben jaloers op van alles. Op mensen die verkering hebben, op mensen die gelukkig zijn, op mensen die populair zijn en ga zo maar door. Die gedachten zijn niet te stoppen en ik word er helemaal moe van. Vorige week kwam ik op internet een gedichtje tegen. Daar herken ik me zelf in. Ook ik had een vriendin die nu een vriend heeft. Dat gedichtje staat [hier](#).

Kun je mij misschien helpen?

Jaloerse Madelon, 14 jaar

Opdracht

Probeer alleen of in een groepje een goed antwoord te bedenken op deze brief.

Hoofdstuk 5

[Opdracht 1](#)

[Extra: Bevrijding nu](#)

[Opdracht 3 - Extra opdracht](#)

[Opdracht 6](#)

[Extra: Francine Oomen](#)

[Extra: Stef Bos](#)

[Extra: Leeftijdsladder](#)

[Opdracht 12](#)

[Opdracht 13 - Kinderrechten](#)

[Extra: Kinderrechten](#)

[Opdracht 14](#)

Opdracht 1

Voor het maken van de stamboom van aartsvader Abraham heb je teksten uit het Bijbelboek Genesis nodig.

Voor het opzoeken van deze teksten kun je gebruikmaken van de [online-Bijbel](#).

Extra: Bevrijding nu

In paragraaf 1 heb je gelezen over het joodse volk dat in slavernij leefde in Egypte. Mozes was de leider die zijn volk uit die slavernij bevrijdde (Exodus).

Ook nu hoor en lees je regelmatig over onderdrukking en bevrijding.

Maak met twee medeleerlingen een collage over het thema 'Bevrijding - nu'.

Klik [hier](#) voor de instructie.

Opdracht 3 - Extra opdracht

Je kunt de Bijbelteksten die je nodig hebt om opdracht 3 te maken, opzoeken in de [online-Bijbel](#).

Extra opdracht: Leefregels islam

Als je opdracht 3 gemaakt hebt, kun je nog een extra opdracht maken over de leefregels in de islam. De Tien Woorden, of Tien Geboden, die je in opdracht 3 onder elkaar ziet staan, zijn de belangrijkste leefregels voor joden en christenen.

Ook in de Koran staan leefregels. Sommige vertonen duidelijk overeenkomsten met die uit de Bijbel.

In de opdracht staan *elf* belangrijke leefregels uit de islam.

Welke leefregel uit de islam komt overeen met een van de Tien Woorden?

Schrijf het nummer van het Woord of gebod achter de leefregel. Gebruik de nummering van de Tien Woorden van opdracht 3.

Let op: niet *alle* leefregels uit de islam kun je terugvinden in de Tien Woorden!

Klik [hier](#) voor de extra opdracht *Leefregels islam*.

Opdracht 6

Om je te helpen met het maken van een vragenlijst voor het interview met een ouder persoon, kun je [hier](#) voorbeeldvragen downloaden.

Extra: Francine Oomen

Meer informatie vind je op de [website](#) van Francine Oomen, met onder andere informatie over de 'Hoe overleef ik'-serie.

En [hier](#) vind je een video met Francine Oomen.

Extra: Stef Bos

Luister naar het lied [Papa](#) van Stef Bos.
De tekst van het lied kun je [hier](#) downloaden.

Beantwoord daarna de volgende vragen.

1. Noem twee verschillen tussen de vader en de zoon.
2. Noem twee overeenkomsten tussen de vader en de zoon.
3. Welke leeftijd heeft de vader en in dit lied?
4. Welke leeftijd heeft de zoon in dit lied?
5. Wat zou Stef Bos met dit lied willen zeggen?
6. Over welke dingen in je opvoeding zal jij later misschien ook anders gaan denken?

Extra: Leeftijdsladder

Wil je weten tot welke leeftijd je gratis met het openbaar vervoer mag reizen?
Of misschien ben je wel benieuwd vanaf welke leeftijd je in de medezeggenschapsraad van school mag plaatsnemen?
En hoe oud moet je zijn om een tractor te mogen besturen?

Antwoorden op deze vragen en meer rechten vind je in de [leeftijdsladder](#).

Opdracht 12

Lees eerst het verhaal dat Ali B. in zijn dagboek schreef over zijn bezoek aan Senegal en beantwoord. Open [hier](#) het document, print het en beantwoord de vragen die eronder staan.

Daarna ga je met zijn drieën (of vieren) een rap maken over kinderrechten.
Als je niet weet hoe je een rap maakt, kijk dan [hier](#) voor aanwijzingen.

Klik [hier](#) voor een clip van een rap door Ali B. met straatkinderen in Senegal.

Wanneer je de tekst klaar hebt gaat je groepje dit presenteren in de klas.

Voor meer informatie over Ali B. kun je op de volgende sites terecht:

- het artikel over hem op [Wikipedia](#);
- [songteksten](#) van Ali B.

Opdracht 13 - Kinderrechten

Kies een van de volgende opdrachten over Kinderrechten.

A

Ga naar de site van [Kinderrechten.nl](https://kinderrechten.nl) en maak de interactieve quiz over kinderrechten.

B

Deze opdracht gaat over de bescherming van kinderen in oorlogssituaties.

Een van de organisaties die zich hiermee bezighoudt is War Child.

Ga naar de kidswebsite van [War Child](https://warchild.nl).

Maak een werkstuk over deze organisatie.

Voor nog meer informatie: klik [hier](#) voor de een voorlichtingsfilm van War Child.

Extra: Kinderrechten

1. Verdeel de klas in groepjes van vier.
2. [Hier](#) vind je informatie en een overzicht van de Rechten van het kind. Deze informatie staat ook op de website van [Unicef](https://unicef.nl).
3. Elke groep kiest een onderwerp en een presentatievorm.
4. Gaan jullie een collage maken? Klik dan [hier](#) voor tips.
5. Gaan jullie een Powerpoint-presentatie maken? Klik dan [hier](#) voor tips.
6. Vraag aan je docent(e) hoeveel lesuren er aan de opdracht gewerkt mag worden.
7. Spreek met je docent(e) af wanneer de groepspresentaties plaats zullen vinden.

Succes!

Opdracht 14

Tips voor een presentatie over het thema *Eerbied voor het leven*

Eerst uitschrijven

Schrijf op wat jullie in je presentatie aan de orde willen stellen. Je kunt de hele tekst uitschrijven, maar dan moet je oppassen dat het geen voorleesbeurt wordt. Je kunt ook alleen de belangrijkste woorden en begrippen opschrijven, die als geheugensteuntje tijdens de presentatie dienen.

Oefenen

Om te oefenen vertellen jullie je verhaal hardop aan elkaar. Je kunt dit ook voor een spiegel oefenen. Ook kunnen jullie je verhaal aan je huisgenoten vertellen. Aan hun reactie kun je zien of jullie presentatie goed is of niet en kunnen jullie je verhaal aanpassen.

Plaatjes

Verlevendig je presentatie met het laten zien van plaatjes in de klas. Hang ze eventueel op het bord. Je kunt er ook met de computer een Powerpoint-presentatie van maken.

Onderstaande internetadressen kun je misschien gebruiken bij het voorbereiden van je presentatie.

[Doodstraf](#) (site van Amnesty International)

[Oorlog](#) (site van War Child)

[Zinloos geweld](#)

[Aantasting van het milieu](#) (site van Greenpeace)

BK - deel 2

[Hoofdstuk 1](#)

[Hoofdstuk 2](#)

[Hoofdstuk 3](#)

[Hoofdstuk 4](#)

[Hoofdstuk 5](#)

Hoofdstuk 1

[Opdracht 3 - Jozef](#)

[Opdracht 4b - Martin Luther King](#)

[Extra: Imagine](#)

Opdracht 3 - Jozef

De klas is verdeeld in 7 groepjes. Elk groepje krijgt een tekst te lezen die hoort bij een van de zeven tekeningen van het verhaal over Jozef die jullie in de vorige opdracht al in de goede volgorde hebben geplakt.

1. Lees het verhaal samen hardop.
2. Bedenk samen de antwoorden bij de vragen bij de tekst.
3. Maak daarna samen een rap over jullie verhaal. De zin die onder de tekening staat, kunnen jullie hierbij gebruiken. Maar dat hoeft niet. Maak niet meer dan 6 regels. Schrijf deze naast de tekening. Voor meer informatie over rap kunnen jullie [hier](#) een blaadje met kenmerken downloaden.
4. Laat jullie rap aan de rest van de klas horen. Oefen van te voren. Spreek een goede taakverdeling af.

Hieronder kun je de tekst van jouw groepje downloaden.

Wil je weten hoe het precies in de bijbel staat? Het hele verhaal over Jozef kun je vinden in het bijbelboek [Genesis](#), hoofdstuk 37 t/m 50.

- Groep 1: [Tekst 1](#) bij tekening 1
Groep 2: [Tekst 2](#) bij tekening 2
Groep 3: [Tekst 3](#) bij tekening 3
Groep 4: [Tekst 4](#) bij tekening 4
Groep 5: [Tekst 5](#) bij tekening 5
Groep 6: [Tekst 6](#) bij tekening 6
Groep 7: [Tekst 7](#) bij tekening 7

Opdracht 4b - Martin Luther King

Je vindt [hier](#) een pagina over Martin Luther King, de mars op Washington en de beroemde toespraak *I have a dream*. De video's staan rechtsboven op de pagina.

Naar welke rechten verwijst Martin Luther King in zijn toespraak?

Download [hier](#) een verkorte versie van de Verklaring van de Rechten van de Mens. Schrijf in je boek de drie artikelen waarin de rechten staan die M.L. King noemt.

Extra: Imagine

In de jaren 1960-1980 werden er veel protestsongs gemaakt. In al die protestliederen klonk ook iets van een droom. De droom dat het anders kon op de wereld, beter en vrediger. Een voorbeeld van zo'n song is *Imagine* van John Lennon (1940-1980).

Klik [hier](#) om naar de song *Imagine* te luisteren. Onderaan de opdracht staat de Nederlandse vertaling van het lied.

Opdracht

1. Lennon zingt drie keer: *Imagine (there's) no... : 'Stel je voor dat er geen... zouden zijn.'* Volgens hem zouden de mensen dan in vrede kunnen leven. Welke drie dringen noemt hij?
2. Welke van de drie spreekt je het meeste aan, en waarom?

De Nederlandse vertaling van *Imagine* van John Lennon:

*Stel je voor er is geen hemel
Het is simpel als je het probeert
Geen hel onder ons
Boven ons alleen lucht
Stel je voor dat alle mensen
Leven voor vandaag*

*Stel je voor er zijn geen landen
Het is niet moeilijk te doen
Niets om voor te doden of te sterven
Ook geen geloof
Stel je voor dat alle mensen
Samenleven in vrede*

*Je zou kunnen zeggen dat ik een dromer ben
Maar ik ben niet de enige
Ik hoop dat op een dag je bij ons komt
En de wereld zal een eenheid zijn*

*Stel je voor geen bezitten
Ik vraag me af of jij het kan
Geen lust naar hebzucht of honger
Een gemeenschap van mensen
Stel je voor dat alle mensen
De wereld samen delen*

*Je zou kunnen zeggen dat ik een dromer ben
Maar ik ben niet de enige
Ik hoop dat op een dag je bij ons komt
En de wereld zal een eenheid zijn*

Hoofdstuk 2

[Opdracht 6 - Belasting](#)

[Opdracht 7 - David en Batseba](#)

[Opdracht 12 - Tien Leefregels](#)

[Extra: Amnesty](#)

[Opdracht 16 - SIRE](#)

Opdracht 6 - Belasting

Klik [hier](#) om naar de website van het Ministerie van Financiën te gaan. Bekijk de onderwerpen die daar behandeld worden.

Opdracht

Wat doet de overheid met ons belastinggeld? Schrijf minstens vijf dingen op.

Opdracht 7 - David en Batseba

Het verhaal van David en Batseba kun je [hier](#) downloaden. Het is opgeschreven in de vorm van een rollenspel. Het leukste is als vijf leerlingen dit verhaal voorlezen. Er zijn vijf rollen:

- de verteller
- David
- Batseba
- Uria
- Joab

De hele bijbeltekst kun je nalezen in [2 Samuel 11](#).

Opdracht 12 - Tien Leefregels

In deel 1 van *Op Verhaal Komen* heb je geleerd wat de Tien Leefregels zijn. Om je geheugen op te frissen: dit is wat er in hoofdstuk 5 van deel 1 over verteld wordt.

Na de bevrijding uit Egypte zwierven de Israëlieten jarenlang rond in het woestijngebied van de Sinaï. In de Bijbel wordt verteld dat er in de Sinaï, bij de berg Horeb, iets bijzonders is gebeurd. Mozes trok zich op die berg een tijd terug voor een ontmoeting met God. Tijdens die ontmoeting werden er afspraken gemaakt, die Mozes aan het volk zou doorgeven. Die afspraken waren de 'leefregels' voor het volk Israël. Aan die regels en geboden moesten ze zich in hun nieuwe land houden. Al die regels, geboden en verboden zijn kort samengevat in de Tien Woorden of Tien Geboden. Deze Tien Woorden, die Mozes aan zijn volk doorgaf, vormden de grondwet voor de Israëlieten in hun nieuwe land. Als iedereen zich eraan zou houden, zouden de mensen in vrede met elkaar kunnen leven. Ken je de Tien Leefregels nog? Test jezelf met de opdracht hieronder. Kijk daarna in je boek bij opdracht 12 of je het goed hebt ingevuld.

1. Ik ben de Heer, jullie _____. Houd er geen _____ goden op na.
2. Maak geen _____ om ze te _____.
3. _____ mijn _____ niet.
4. Houd de _____ in ere.
5. Heb _____ voor je _____ en je _____.
6. Pleeg geen _____.
7. Pleeg geen _____.
8. _____ niet.
9. Spreek geen _____ over een ander.
10. Wees niet _____ op iemand anders.

Wat er in de Bijbel staat over de Tien Leefregels kun je vinden in [Exodus 20](#) en in [Deuteronomium 5](#).

Extra: Amnesty

In je boek wordt op blz. 35 geschreven over Amnesty International, een organisatie die al sinds 1961 protesteert tegen onrecht dat de mens wordt aangedaan.

Amnesty heeft een website die speciaal op scholieren gericht is: <http://opschool.amnesty.nl>. Je vindt daar een heldere uitleg over hun activiteiten en materiaal voor werkstukken en spreekbeurten.

Opdracht 16 - SIRE

Ga naar de website van [SIRE](#).

Je vindt daar een heel uitgebreid overzicht van campagnes.

Zoek en bekijk minstens de volgende campagnes:

- Huisdieren
- Tegen geweld
- Kort lontje
- Digitaal pesten

Opdracht

Vorm een groepje. Kies samen een van de vier bovenstaande acties.

Maak over het onderwerp dat jullie aanspreekt een eigen SIRE-kaart. De kaart moet bestaan uit een simpele tekening en een korte tekst.

Hoofdstuk 3

[Opdracht 5](#)

[Opdracht 6](#)

[Opdracht 7](#)

[Opdracht 8 - Valentijn](#)

[Opdracht 9 - Bijbelse paren](#)

[Extra: Stripverhaal](#)

[Extra: Liefdesproblemen](#)

Opdracht 5

In je boek staan bij opdracht 5 op blz. 47 'Ik hou van je' in acht talen.

Er bestaan natuurlijk nog veel meer talen. Klik [hier](#) voor nog veel meer vertalingen van 'Ik hou van je'.

Opdracht 6

Klik [hier](#) om het lied *I'll Have to Say I Love You in a Song* van Jim Croce te beluisteren. Hieronder kun je de tekst lezen.

Well, I know its kind of late
I hope I didn't wake you
But what I got to say cant wait
I know you'd understand
cause every time I tried to tell you
The words just came out wrong
So Ill have to say I love you in a song

Yeah, I know its kind of strange
But every time I'm near you
I just run out of things to say
I know you'd understand

cause every time I tried to tell you
The words just came out wrong
So I'll have to say I love you in a song
cause every time the time was right
All the words just came out wrong
So Ill have to say I love you in a song

Yeah, I know its kind of late
I hope I didn't wake you
But there's something that I just got to say
I know you'd understand
cause every time I tried to tell you
The words just came out wrong
So Ill have to say I love you in a song

Opdracht 7

In het bijbelboek Hooglied vertellen een jongen en een meisje elkaar hoeveel ze van elkaar houden.

In Hooglied 4:1-5 vergelijkt de jongen het meisje met allemaal dingen. Schrijf in je boek drie vergelijkingen op. Klik [hier](#) voor de tekst in de online-Bijbel.

In Hooglied 5:10-16 vergelijkt het meisje de jongen ook met van alles. Schrijf in je boek ook hiervan drie vergelijkingen op die jou het meest opvallen. Klik [hier](#) voor de tekst in de online-Bijbel.

Opdracht 8 - Valentijn

De volgende sites kunnen je helpen bij opdracht 8 van bladzijde 49.

- Je leest op de site [Liefdesgedicht](#) allerlei voorbeelden van gedichten over verliefdheid en liefde. Deze korte teksten kunnen je helpen om zelf ook een dergelijk gedicht te schrijven. Je vindt op deze site ook een aantal tips om een gedicht te schrijven. Je kan op deze plek ook e-cards vinden en ze naar een geliefde verzenden.
- Op internet zijn veel sites over Valentijnsdag. Ze geven niet alleen uitleg maar ook tips voor allerlei activiteiten. Op [Vanharte.nl](#) vind je bijvoorbeeld uitleg over de geschiedenis en de symbolen van Valentijnsdag (en veel andere feestdagen). Er staat nog veel meer op, bijvoorbeeld adviezen voor iemand die verliefd is.
- De site [Wikikids](#) bevat allerlei uitleg in verband met Valentijnsdag.
- Op een dochterpagina van [Startpagina.nl](#) worden heel veel links in verband met Valentijnsdag gegeven. Ook op de [Internetwijzer](#) worden heel veel links in verband met Valentijnsdag vermeld, zodat je vanaf die plek verder kunt gaan.

Opdracht 9 - Bijbelse paren

Als je de volledige tekst in de Bijbel leest, kom je achter de namen van de bijbelse liefdesparen.

Tekst A - [Genesis 29:16-30](#)

Tekst B - [Genesis 2:21-25](#)

Tekst C - [Genesis 18:9-15](#) en [Genesis 21:1-7](#)

Tekst D - [Lucas 2:1-7](#)

Tekst E - [Rechters 16:4-22](#)

Tekst F - [Ruth 2:2-18](#), [Ruth 3:7-14](#), [Ruth 4:9-17](#)

Extra: Stripverhaal

Lees de strip van Andrea Kruis uit het album *Vijftien-en-een-1/2*.

Klik [hier](#) om het stripverhaal te lezen.

Beantwoord daarna de drie vragen.

Vragen

1. Welk probleem hebben de meisjes?
2. Welk advies geeft vader aan hen?
3. Wat vinden zij van het advies dat vader geeft?

Extra: Liefdesproblemen

De volgende zes problemen zijn door meisjes aan de redactie van een tienerblad gezonden. Lees wat deze jongeren bezighoudt. Probeer een oplossing voor elk probleem te bedenken. Schrijf jouw antwoord bij de zes vragen op een apart blaadje. Zet de letter van de vraag erbij. We bespreken later in de klas wat iedereen heeft geantwoord.

Vraag A Twee jongens...

Ik heb een vriendje. Ik vind hem erg leuk en heb verkering met hem. Maar ik vind ook een andere jongen leuk. Wat moet ik nou doen?

Anoniem (15)

Vraag B Vindt hij mij leuk?

Ik heb een probleem. Ik ben verliefd op een jongen. Hij werkt bij een supermarkt. Hij lacht heel vaak naar mij en als ik 'hoi' zeg, dan wordt hij zo rood als een vuurtoren. Hij geeft me soms korting als ik iets koop want hij zit achter de betaalbalie. Hoe kan ik er achter komen of hij mij leuk vindt en hoe oud hij is en waar hij woont?

Sanne

Vraag C Ik wil vaker bij hem zijn

Ik ben een half jaar geleden verhuisd en ben verliefd geworden op een hele leuke jongen. Ik heb hem ongeveer een maand verkering met hem, maar ik zie hem niet zo vaak. Als we weer bij elkaar zijn, dan praten we alles bij en we zoenen dan. Wat moet ik doen om vaker bij hem te zijn? Ik woon bij hem in de straat.

Mijntje

Vraag D Hij woont zo ver weg

Ik heb verkering met een jongen in Emmen. Maar ik woon zelf in Oostzaan, vlakbij Amsterdam. Dat ligt 187 km van elkaar vandaan. Weet jij iets om onze band te versterken? Ik durf hem niet te bellen.

R. (15)

Vraag E Bang om te bellen

Ik heb een vriend, maar hij woont in Leeuwarden. Ik heb net zijn nummer gekregen, maar ik durf hem niet te bellen omdat ik bang ben dat hij me niet meer kent. Misschien heeft hij ondertussen al een ander meisje? Wat moet ik doen?

Kim

Vraag F Lekker knuffelen

Ik heb al best vaak een vriendje gehad. Het probleem is alleen dat ik nogal onzeker ben. Ik durf die jongen nooit uit mezelf vast te pakken of lekker te knuffelen omdat ik bang ben dat hij dat niet wil. Hoe kan ik dat veranderen?

Hopeloos meisje (14)

Hoofdstuk 4

[Opdracht 4 - De verloren zoon](#)

[Opdracht 9 - Wijngaard](#)

[Opdracht 13c - Samaritaan](#)

[Opdracht 14](#)

[Extra: Lied Zinloos](#)

[Extra: Gelijkenissen](#)

Opdracht 4 - De verloren zoon

Het verhaal van De verloren zoon staat in Lucas 15.
Klik [hier](#) voor de bijbeltekst.

Opdracht 9 - Wijngaard

Het verhaal over de werkers in de wijngaard staat in Matteüs 20.
Klik [hier](#) voor de bijbeltekst.

Opdracht 13c - Samaritaan

De vraag van de wetgeleerde staat in Lucas 10:29.
Klik [hier](#) voor de tekst uit de Nieuwe Bijbelvertaling op de online-Bijbel.

Opdracht 14

De website www.moed.nl gaat onder andere over zinloos geweld.
Lees op deze site de informatie over allerlei acties, oproepen, campagnes, hulporganisaties, muziek, enzovoort.

Extra: Lied Zinloos

Lange Frans en Baas B. hebben een song gemaakt over Zinloos geweld.

Hieronder staat de tekst van de rap.

Klik [hier](#) om de song te beluisteren. Lees ondertussen de tekst mee.

Voeg daarna aan dit lied een couplet toe.

Het moet passen in het lied en het moet ook te rappen zijn.

Klik [hier](#) om de tekst te downloaden. Je couplet kun je daaronder schrijven.

Zinloos

Theo van Gogh, nam nooit een blad voor zijn mond
en laat dat de reden zijn dat 'ie vanochtend niet meer opstond.
Een aantal schoten en een mes en een brief,
Ik vraag me af wordt het ooit nog positief.
Wie denkt van niet die draagt bij aan de onzin.
Wie denkt van wel heeft respect voor ons ding.
En niet vergeten, de man heeft gestreden.
En Theo zelf homie, rust in vrede.

Hoeveel moeten er nog komen.

Hoeveel moeten er nog gaan.

Wie waren deze helden.

We doen dit hier in jullie naam.

Daniel van Cotthem bracht z'n chick naar het station
en hoe de fuck kon hij nou weten dat z'n einde daar begon.

Extra: Gelijkenissen

Vorm in overleg met je docent een groepje van twee tot vier leerlingen.
Samen maken jullie een woordpuzzel bij een van de drie gelijkenissen die Jezus vertelt.

a

Kies eerst een gelijkenis in overleg met de docent.

- Gelijkenis 1 - Verhaal van de verloren zoon (blz. 58-60)
- Gelijkenis 2 - De werkers in de wijngaard (blz. 64-65)
- Gelijkenis 3 - De barmhartige Samaritaan (blz. 68-69)

b

Maak samen een lijst van 15 woorden die met dit verhaal te maken hebben.

c

Verwerk deze 15 woorden in een puzzel.

Kies een één van onderstaande puzzelvormen in overleg met de docent.

Klik voor meer informatie over de puzzelvorm.

1 [Anagram](#)

2 [Scrabblepuzzel](#)

3 [Woordzoeken](#)

d

Maak van je puzzel twee exemplaren. Eén die later aan de klas kan worden voorgelegd om te worden opgelost. En één met de oplossing voor de docent.

Hoofdstuk 5

[Opdracht 1 - Verjaardag](#)

[Opdracht 2 - Feesten](#)

[Opdracht 3 - Feestkalender](#)

[Opdracht 4 - Kerstverhaal](#)

[Opdracht 6 - Kerstgebruiken](#)

[Opdracht 7](#)

[Opdracht 9 - Paaskrant](#)

Opdracht 1 - Verjaardag

Weet je niet welke vlag bij welk land hoort? Klik [hier](#) voor een website die je kan helpen bij het vinden van de juiste antwoorden, of kijk bij [Wikipedia](#).

Meer informatie over verjaardagen andere feesten kun je vinden op de site [Van harte](#).

Opdracht 2 - Feesten

Je gaat samen met je groepje een presentatie maken van een van onderstaande feesten.

Je hebt van je docent(e) gehoord welk feest jullie nader moeten onderzoeken.

Bekijk de websites die bij jullie feest horen en noteer dingen die je aan de klas wilt vertellen.

Tip: Misschien zijn er wel foto's, liedjes of videofilmpjes die je bij de presentatie kunt gebruiken.

Zoek voor videofilmpjes niet alleen in YouTube, maar kijk ook eens in de [beeldbank](#) van school-tv.

Websites waar je informatie over alle feesten vindt:

- de [feestdagen-startpagina](#);
- de [Feesten Almanak](#).

Natuurlijk kun je ook gewoon met Google zoeken, of met een andere zoekmachine.

1 Oud en Nieuw

- het artikel [Oudejaarsavond](#) van Wikipedia
- het artikel [Nieuwjaar](#) van Wikipedia
- de [startpagina](#) over Oud en Nieuw van Startkabel.nl

2 Chanoeka

- het filmpje [Schooltv: Chanoeka - Het Joodse Chanoekafeest](#)

3 Carnaval

- [Clip](#) over de betekenis van carnaval
- [Wikipedia](#)

4 Suikerfeest

- artikel [Suikerfeest](#) van Wikipedia
- [Cultuurwijs](#)
- [Clip over suikerfeest](#)

5 Koningsdag

- de verzamelsite <http://koningsdag.yurls.net/nl/page/>
- artikel [Koningsdag](#) op Wikipedia

6 Pasen

- artikel [Paasfeest](#) van Wikipedia
- [Clip](#) over pasen

7 Holi

- video [Hindoeïsme](#)
- [reportage](#) over Holi

8 Pesach

- artikel [Pesach](#) op Wikipedia
- [Clip](#) over Holi
- [Wereld Feesten Almanak](#)

Opdracht 3 - Feestkalender

Data joodse feesten: zie bijvoorbeeld de site [Kerk en Israël](#).

De data van het islamitische Suikerfeest en het Offerfeest kun je vinden op [Beleven.org](#).

Op deze site kun je ook vinden wanneer de hindoeïstische feesten [Divali](#) en [Holi](#) zijn.

De datum van het boeddhistische feest [Vesakha Puja \(ook wel: Wesak\)](#) kun je ook in de Feesten Almanak terugvinden.

Opdracht 4 - Kerstverhaal

Oorspronkelijk werd hier verwezen naar een website met een stripverhaal over de geboorte van Jezus. Deze website bestaat echter niet meer.

In plaats daarvan kun je het volgende bekijken:

- Link naar het evangelie van Mattheüs over de geboorte van Jezus: <https://bijbel.eo.nl/bijbel/matteus/1>
- Link naar het evangelie van Lucas over de geboorte van Jezus: <https://bijbel.eo.nl/bijbel/lucas/2>
- [Wikipedia](#) over het evangelie van Lucas
- [School-tv](#)

Opdracht 6 - Kerstgebruiken

Het kerstfeest kent verschillende gebruiken. Je gaat van enkele kerstgebruiken uitzoeken waar ze vandaan komen en wat hun betekenis is.

De verwijzingen die hieronder staan, kunnen je helpen om de vragen van opdracht 7 op bladzijde 82 van je boek te beantwoorden.

Algemeen over kerstmis en kerstsymbolen

- het artikel [Kerstmis](#) op Wikipedia heeft veel doorverwijzingen naar specifieke pagina's over allerlei kerstgebruiken

Adventskrans

- artikel [Adventskrans](#) op Wikipedia

Kerstboom

- artikel [Kerstboom](#) op Wikipedia

Kerststal

- [Kerstmis online](#)

Opdracht 7

Lees hier de teksten in de online-Bijbel die op blz. 84 van je boek staan.
Bij welke tekening hoort de tekst? Welke gebeurtenis wordt beschreven, en welke plaats genoemd?

[Lucas 19:1-6](#)

[Matteüs 8:28-32](#)

[Lucas 4:16-21](#)

[Marcus 11:4-11](#)

[Marcus 2:1-5](#)

[Johannes 4:4-8](#)

Opdracht 9 - Paaskrant

Elf mogelijke onderdelen van de speciale schoolkrant over Pasen.

a.

Je probeert je te verplaatsen in een inwoner van Jeruzalem. Je hebt net gehoord dat er een belangrijke Tora-leraar - Jezus van Nazaret genaamd - uit Galilea in Jeruzalem is aangekomen. Probeer een interview te maken met één van zijn volgelingen over de betekenis van Jezus als Tora-leraar.

b.

Je schrijft een verhaal over de maatschappelijke problemen die er in Jeruzalem bestonden ten tijde van de dood van Jezus van Nazaret.

c.

Je interviewt een dominee of pastoor over de betekenis van het christelijke paasfeest.

d.

Je maakt een rap/gedicht over de betekenis van Jezus van Nazaret voor christenen.

e.

Je schrijft een verhaal over het ontstaan van allerlei paasgebruiken als de paastak, de paashaas en het eten van eieren.

f.

Je maakt een overzicht van de dagen van de week vóór Pasen, hoe ze heten en wat er precies in de kerk wordt gevierd op die dagen.

g.

Je maakt een muziekpagina waarin je muziek bespreekt die te maken heeft met de betekenis van Jezus van Nazaret (zelf cd met muziek meeleveren!).

h.

Je maakt een cultuurhistorische pagina met allerlei afbeeldingen van Jezus' leven, dood en opstanding door de eeuwen heen.

i.

Je schrijft een recensie over de film *Jesus Christ Superstar*.

j.

Je verplaatst je in de tijd en je maakt een economische en culinaire pagina over Israël in de eerste eeuw na Christus. Voorbeelden: advertenties, beursberichten, prijzen van verschillende artikelen, recepten.

k.

Je maakt een kinderpagina met puzzels (zoals kruiswoordraadsels, letterblokken en sudoku's), stripverhaaltjes (4 tot 6 plaatjes), grappen en raadsels over Pasen.

Aanwijzingen voor de krant

- Maak een duidelijke taakverdeling en goede afspraken in je groep.
- Verzin een passende naam voor de krant.
- Gebruik voor de teksten hetzelfde lettertype (bijvoorbeeld Arial 11).
- Maak voor de opmaak bijvoorbeeld gebruik van het opmaakprogramma Word Publisher. Laat het geheel er ook als een echte krant uitzien, maar pas het formaat aan (bijvoorbeeld op A3- of A4-formaat).
- Maak een logboek waarin je beschrijft welke problemen je bent tegengekomen en hoeveel tijd je aan je werk besteed hebt.
- Voor het maken van puzzels kun je gebruikmaken van de website <http://puzzlemaker.school.discovery.com>.

GT - Deel 1

[Hoofdstuk 1](#)

[Hoofdstuk 2](#)

[Hoofdstuk 3](#)

[Hoofdstuk 4](#)

[Hoofdstuk 5](#)

Hoofdstuk 1

[Opdracht 1 - Achternaam](#)

[Opdracht 2b - Voornaam](#)

[Opdracht 12](#)

[Extra: Wie ben jij?](#)

[Extra: Lievelingsliedjes](#)

[video Jolieke](#)

Opdracht 1 - Achternaam

Schrijf in je boek minstens twee dingen op over je familienaam.
De beide links hieronder kunnen je daar bij helpen.

Wil je weten wat je achternaam betekent? Je kunt het vinden bij de [Nederlandse Familienamenbank Instituut](#).

En kijk ook even bij [stamboomgids.nl](#)!

Opdracht 2b - Voornaam

Zoek op de volgende websites naar informatie over je naam.
Schrijf op in je boek wat je hebt gevonden.

- [Nederlandse Voornamen Bank](#)
- [What's in a name?](#) (klik op de beginletter van je naam).

Opdracht 12

Je kunt hier luisteren naar de acht geluiden bij opdracht 12.
Lees eerst de omschrijvingen A t/m H in je boek.
Klik dan één voor één de geluiden aan en schrijf op welke letter erbij hoort.

[Geluid 1](#)

[Geluid 2](#)

[Geluid 3](#)

[Geluid 4](#)

[Geluid 5](#)

[Geluid 6](#)

[Geluid 7](#)

[Geluid 8](#)

video Jolieke

Als je paragraaf 1 af hebt, kun je naar een videofragment kijken. Het is aflevering 9 uit de serie *Rauw op je dak*, uitgezonden door de IKON op 5 januari 2005.
Het gaat over levensvragen, en over omgaan met de dood.

Jolieke vertelt dat haar vader is overleden toen ze 4 jaar was, en hoe zij, haar zusje Maaïke en hun moeder met dit verlies omgaan.

Jolieke en Maaïke blijken dezelfde ziekte te hebben als waaraan hun vader waarschijnlijk is overleden. Hiervoor moeten zij vaak naar het ziekenhuis voor een infuus.

Klik [hier](#) voor het videofragment. Bekijk het met zijn tweeën of drieën en bespreek het daarna met elkaar.

Hoofdstuk 2

[Opdracht 5a - Genesis 1](#)

[Extra: Stamboom](#)

Opdracht 5a - Genesis 1

Lees het scheppingsverhaal uit Genesis 1 in de [online-Bijbel](#).

Extra: Stamboom

Als je meer te weten wilt komen over je voorouders, kun je een stamboom (laten) maken. Maar voordat je die stamboom kunt invullen, zul je eerst informatie over je voorouders moeten hebben.

Je kunt hiervoor terecht in elk gemeentearchief, maar als je niet wilt snuffelen in stoffige boeken, kun je ook een bezoek brengen aan de website van het [Centraal Bureau voor Genealogie](#).

Hoofdstuk 3

[Extra: Toraschrijver](#)

[Extra: Hiërogliefenschrift](#)

[Interactieve puzzel](#)

Extra: Toraschrijver

Op de site van het [Joods Historisch Museum](#) staat meer informatie over de Tora. Ook kun je daar op een videofragment zien hoe een toraschrijver werkt.

Extra: Hiërogliefenschrift

Voordat er ooit een alfabet was uitgevonden 'schreef' men overal in de wereld al via afbeeldingen en tekeningen op allerlei soorten materialen. In het nabije Oosten ontwikkelde zich in Egypte het hiërogliefenschrift.

Ga naar het [Rijksmuseum voor Oudheden](#) voor meer uitleg en voorbeelden.

Interactieve puzzel

Oefen nog een keer met het opzoeken van bijbelteksten in deze interactieve puzzel!
Lees de volgende verzen en schrijf in de vakjes het onderwerp van de zin. Het is altijd een naam.

[Start de puzzel](#)

Hoofdstuk 4

[Opdracht 1](#)

[Opdracht 3 - Video Drie Vrienden](#)

[Opdracht 9 - Jakob ontmoet Esau](#)

[Extra: Groepsopdracht](#)

[Extra: Jaloerse Madelon](#)

[Extra: Jakobverhalen](#)

[Extra: Jaloezietest](#)

Opdracht 1

Ken je het verhaal van Sneeuwwitje niet (meer) zo goed?
Klik dan [hier](#) voor het hele sprookje.

Opdracht 3 - Video Drie Vrienden

De drie vrienden is een verhaal uit 'The Canterbury Tales' van de Engelse middeleeuwse schrijver Geoffrey Chaucer. De Italiaanse regisseur Pier Paolo Pasolini heeft dit verhaal verfilmd.

Je kunt [hier](#) een fragment bekijken uit deze film.
Maak daarna de opdracht in je boek.

Opdracht 9 - Jakob ontmoet Esau

Lees het verhaal over de ontmoeting tussen Jakob en Esau.
Beantwoord daarna de vragen in je boek.

Een korte navertelling van het Bijbelverhaal vind je [hier](#).

Extra: Groepsopdracht

Iedereen heeft wel eens te maken gehad met ruzie.

Misschien komt de situatie die in het gedicht Oom Jan van Willem Wilmink beschreven wordt, je wel bekend voor. Klik [hier](#) voor het gedicht en lees het. Bespreek daarna in een groepje de volgende vragen.

1. Vind jij dat de mensen in het gedicht goed met elkaar omgaan? Leg je antwoord uit.
2. Wat zou er gebeurd kunnen zijn? (Denk aan de onderwerpen die in dit hoofdstuk behandeld worden.)
3. Wat vind jij ervan dat er geen contact meer is tussen 'de ouders' en ome Jan?
4. Wat zou jij gedaan hebben?
5. Wat vind je van de actie van 'het kind'?

Extra: Jaloerse Madelon

Je kent die rubrieken vast wel waarin brieven staan van lezers die om hulp vragen. Hier zie je zo'n brief:

Hoi Chrizzy,

Ik ben jaloers op van alles. Op mensen die verkering hebben, op mensen die gelukkig zijn, op mensen die populair zijn en ga zo maar door. Die gedachten zijn niet te stoppen en ik word er helemaal moe van. Vorige week kwam ik op internet een gedichtje tegen. Daar herken ik me zelf in. Ook ik had een vriendin die nu een vriend heeft. Dat gedichtje staat [hier](#).

Kun je mij misschien helpen?

Jaloerse Madelon, 14 jaar

Opdracht

Probeer alleen of in een groepje een goed antwoord te bedenken op deze brief.

Extra: Jakobverhalen

Over Jakob staan veel verhalen in de Bijbel. Vier van deze verhalen komen in deze groepsopdracht aan de orde.

Je docent maakt vier groepjes.

Elk groepje gaat 1 van onderstaande verhalen nader bestuderen en presenteert dit verhaal aan de rest van de klas.

De verhalen:

- 1 [De oudste en de jongste](#)
- 2 [Het bedrog](#)
- 3 [Verliefd, verloofd, getrouwd](#)
- 4 [Weer thuis](#)

Je kunt kiezen uit verschillende presentatievormen (klik erop voor nadere instructie):

- a [toneelstuk](#)
- b [Powerpoint-presentatie](#)
- c [muurkant](#)
- d [krant](#)

Extra: Jaloezietest

Hoe jaloers ben jij?

Doe de [test](#)!

Hoofdstuk 5

[Opdracht 1](#)

[Extra: Bevrijding nu](#)

[Opdracht 3 - Extra opdracht](#)

[Opdracht 6](#)

[Extra: Francine Oomen](#)

[Opdracht 12](#)

[Extra: Leeftijdsladder](#)

[Opdracht 15](#)

[Extra: Kinderrechten](#)

[Extra: Dagboek Ali B.](#)

[Extra: Rap kinderrechten](#)

[Extra: Presentatie-tips](#)

Opdracht 1

Voor het maken van de stamboom van aartsvader Abraham heb je teksten uit het Bijbelboek Genesis nodig.

Voor het opzoeken van deze teksten kun je gebruikmaken van de [online-Bijbel](#).

Extra: Bevrijding nu

In paragraaf 1 heb je gelezen over het joodse volk dat in slavernij leefde in Egypte. Mozes was de leider die zijn volk uit die slavernij bevrijdde (Exodus).

Ook nu hoor en lees je regelmatig over onderdrukking en bevrijding.

Maak met twee medeleerlingen een collage over het thema 'Bevrijding - nu'.

Klik [hier](#) voor de instructie.

Opdracht 3 - Extra opdracht

Je kunt de Bijbelteksten die je nodig hebt om opdracht 3 te maken, opzoeken in de [online-Bijbel](#).

Extra opdracht *Leefregels islam*

De Tien Woorden, of Tien Geboden, die je in opdracht 3 onder elkaar ziet staan, zijn de belangrijkste leefregels voor joden en christenen.

Ook in de Koran staan leefregels. Sommige vertonen duidelijk overeenkomsten met die uit de Bijbel.

In de opdracht staan 11 belangrijke leefregels uit de islam.

Welke leefregel uit de islam komt overeen met een van de Tien Woorden?

Schrijf het nummer van het Woord of gebod achter de leefregel. Gebruik de nummering van de Tien Woorden van opdracht 3.

Let op: niet *alle* leefregels uit de islam kun je terugvinden in de Tien Woorden!

Klik [hier](#) voor de extra opdracht *Leefregels islam*.

Opdracht 6

Om je te helpen met het maken van een vragenlijst voor het interview met een ouder persoon, kun je [hier](#) voorbeeldvragen downloaden.

Extra: Francine Oomen

Meer informatie vind je op de [website](#) van Francine Oomen, met onder andere informatie over de 'Hoe overleef ik'-serie.

En [hier](#) vind je een video met Francine Oomen.

Opdracht 12

Luister naar het lied [Papa](#) van Stef Bos.

De tekst van het lied kun je [hier](#) downloaden.

Beantwoord daarna de volgende vragen.

1. Noem twee verschillen tussen de vader en de zoon.
2. Noem twee overeenkomsten tussen de vader en de zoon.
3. Welke leeftijd heeft de vader en in dit lied?
4. Welke leeftijd heeft de zoon in dit lied?
5. Wat zou Stef Bos met dit lied willen zeggen?
6. Over welke dingen in je opvoeding zal jij later misschien ook anders gaan denken?

Extra: Leeftijdsladder

Wil je weten tot welke leeftijd je gratis met het openbaar vervoer mag reizen?

Of misschien ben je wel benieuwd vanaf welke leeftijd je in de medezeggenschapsraad van school mag plaatsnemen?

En hoe oud moet je zijn om een tractor te mogen besturen?

Antwoorden op deze vragen en meer rechten vind je in de [leeftijdsladder](#).

Opdracht 15

Kies een van de volgende opdrachten over Kinderrechten.

A

Ga naar de internetsite van het [Kinderrechtencollectief](#)

In een animatie zie je daar 44 artikelen van Kinderrechtenverdrag voorbij komen. Kies er een uit die je aanspreekt en maak er een werkstuk over. Op deze website vind je nog veel meer informatie over kinderrechten en kun je een game doen.

B

Deze opdracht gaat over de bescherming van kinderen in oorlogssituaties.

Een van de organisaties die zich hiermee bezighoudt is War Child.

Ga naar de kidswebsite van [War Child](#).

Maak een werkstuk over deze organisatie.

Voor nog meer informatie: klik [hier](#) voor de een voorlichtingsfilm van War Child.

Extra: Kinderrechten

1. Verdeel de klas in groepjes van vier.
2. Print [hier](#) informatie en een overzicht van de Rechten van het kind uit. Deze informatie staat ook op de websites van het [Kinderrechtencollectief](#) en [Defence for Children](#).
3. Elke groep kiest een onderwerp en een presentatievorm.
4. Gaan jullie een collage maken? Klik dan [hier](#) voor tips.
5. Gaan jullie een Powerpoint-presentatie maken? Klik dan [hier](#) voor tips.
6. Vraag aan je docent(e) hoeveel lessen er aan de opdracht gewerkt mag worden.
7. Spreek met je docent(e) af wanneer de groepspresentaties plaats zullen vinden.

Succes!

Extra: Dagboek Ali B.

Op bladzijden 86 en 87 van je boek staat een fragment uit het dagboek van Ali B.
Lees de tekst goed!

Print daarna [dit document](#) met leesvragen, schrijf de antwoorden op en lever de tekst in bij je docent.

Extra: Rap kinderrechten

Met zijn drieën (of vieren) maak je een rap over kinderrechten.
Als je niet weet hoe je een rap maakt, kijk dan [hier](#) voor aanwijzingen.

Klik [hier](#) voor een clip van een rap door Ali B. met straatkinderen in Senegal.

Wanneer je de tekst klaar hebt gaat je groepje dit presenteren in de klas.

Voor meer informatie over Ali B. kun je op de volgende sites terecht:

- het artikel over hem op [Wikipedia](#);
- [songteksten](#) van Ali B.

Extra: Presentatie-tips

Tips voor een presentatie over het thema *Erbied voor het leven*

Eerst uitschrijven

Schrijf op wat jullie in je presentatie aan de orde willen stellen. Je kunt de hele tekst uitschrijven, maar dan moet je oppassen dat het geen voorleesbeurt wordt. Je kunt ook alleen de belangrijkste woorden en begrippen opschrijven, die als geheugensteuntje tijdens de presentatie dienen.

Oefenen

Om te oefenen vertellen jullie je verhaal hardop aan elkaar. Je kunt dit ook voor een spiegel oefenen. Ook kunnen jullie je verhaal aan je huisgenoten vertellen. Aan hun reactie kun je zien of jullie presentatie goed is of niet en kunnen jullie je verhaal aanpassen.

Plaatjes

Verlevendig je presentatie met het laten zien van plaatjes in de klas. Hang ze eventueel op het bord. Je kunt er ook met de computer een Powerpoint-presentatie van maken.

Onderstaande internetadressen kun je misschien gebruiken bij het voorbereiden van je presentatie.

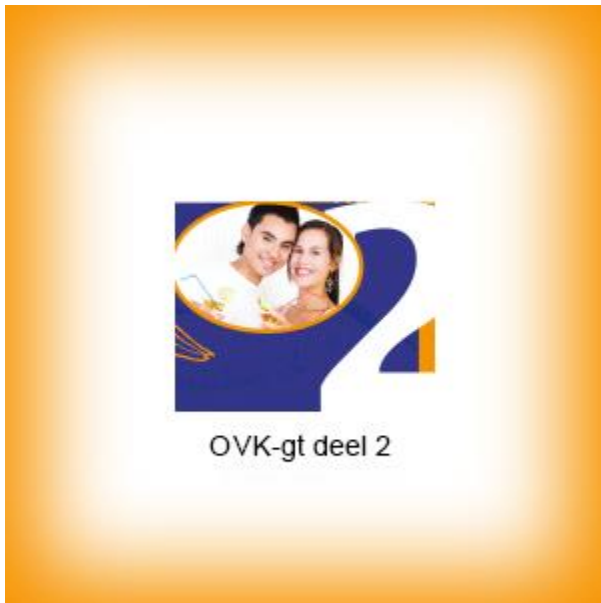
[Doodstraf](#) (site van Amnesty International)

[Oorlog](#) (site van War Child)

[Zinloos geweld](#)

[Aantasting van het milieu](#) (site van Greenpeace)

GT - Deel 2

[Hoofdstuk 1](#)

[Hoofdstuk 2](#)

[Hoofdstuk 3](#)

[Hoofdstuk 4](#)

[Hoofdstuk 5](#)

Hoofdstuk 1

[Opdracht 4 - Jozef](#)

[Opdracht 5b - Rechten van de Mens](#)

[Opdracht 8 - Imagine](#)

Opdracht 4 - Jozef

De klas is verdeeld in 7 groepjes. Elk groepje kiest één van de gedeelten van de ballade van Jozef. Je gaat dat met elkaar nog eens goed lezen. Daarna presenteren jullie je verhaaldeelte aan de rest van de klas.

Voor die presentatie kun je kiezen uit:

- a. een rollenspel of toneelstukje;
- b. een video-opname;
- c. een collage;
- d. een rap.

Ga als volgt te werk:

1.

Lees met je groepje nog een keer jullie gedeelte van de ballade.

2.

Lees een uitgebreidere versie van dit verhaaldeelte in een tekstfragment uit de Groeibijbel, dat je hier kunt downloaden. Bij dat fragment staan vragen die je later nodig hebt. Je kunt het gedeelte ook nog nalezen in de (online-)Bijbel.

- Groep 1 Ballade 1A en 1B: [fragment Groeibijbel](#).
Zie ook [Genesis 37:1-25](#).
- Groep 2 Ballade 2: [fragment Groeibijbel](#).
Zie ook [Genesis 37:12-36](#).
- Groep 3 Ballade 3A en 3B: [fragment Groeibijbel](#).
Zie ook [Genesis 39:1-20](#).
- Groep 4 Ballade 4A en 4B: [fragment Groeibijbel](#).
Zie ook [Genesis 39:21-23](#) en [Genesis 40:1-23](#).
- Groep 5 Ballade 5A en 5B: [fragment Groeibijbel](#).
Zie ook [Genesis 41:1-36](#).
- Groep 6 Ballade 6: [fragment Groeibijbel](#).
Zie ook [Genesis 41:37-57](#).
- Groep 7 Ballade 7: [fragment Groeibijbel](#).
Zie ook [Genesis 42](#), [43](#), [44](#) en [45](#).

3.

Maak de vragen bij het tekstfragment uit de Groeibijbel.

4.

Kies een van de presentatievormen (toneel, video, collage, rap).

5.

Maak een draaiboek (bijvoorbeeld: welke personen komen er in dit gedeelte voor? Welke spullen hebben we nodig voor onze presentatie?)

6.

Verdeel de taken.

7.

Ga de presentatie uitwerken of oefenen.

Opdracht 5b - Rechten van de Mens

Je vindt [hier](#) een pagina over Martin Luther King, de mars op Washington en de beroemde toespraak *I have a Dream*.

Naar welke rechten verwijst Martin Luther King in zijn toespraak?

Download [hier](#) een verkorte versie van de Verklaring van de Rechten van de Mens. Schrijf in je boek de drie artikelen waarin de rechten staan die M.L. King noemt.

Opdracht 8 - Imagine

In de jaren 1960-1980 werden er veel protestsongs gemaakt. In al die protestliederen klonk ook iets van een droom. De droom dat het anders kon op de wereld, beter en vrediger. Een voorbeeld van zo'n song is *Imagine* van John Lennon (1940-1980).

Klik [hier](#) om naar de song *Imagine* te luisteren. Onderaan de opdracht staat de Nederlandse vertaling van het lied.

Opdracht

1. Lennon zingt drie keer: *Imagine (there's) no... : 'Stel je voor dat er geen... zouden zijn.'* Volgens hem zouden de mensen dan in vrede kunnen leven. Welke drie dringen noemt hij?
2. Welke van de drie spreekt je het meeste aan, en waarom?

De Nederlandse vertaling van *Imagine* van John Lennon:

*Stel je voor er is geen hemel
Het is simpel als je het probeert
Geen hel onder ons
Boven ons alleen lucht
Stel je voor dat alle mensen
Leven voor vandaag*

*Stel je voor er zijn geen landen
Het is niet moeilijk te doen
Niets om voor te doden of te sterven
Ook geen geloof
Stel je voor dat alle mensen
Samenleven in vrede*

*Je zou kunnen zeggen dat ik een dromer ben
Maar ik ben niet de enige
Ik hoop dat op een dag je bij ons komt
En de wereld zal een eenheid zijn*

*Stel je voor geen bezitten
Ik vraag me af of jij het kan
Geen lust naar hebzucht of honger
Een gemeenschap van mensen
Stel je voor dat alle mensen
De wereld samen delen*

*Je zou kunnen zeggen dat ik een dromer ben
Maar ik ben niet de enige
Ik hoop dat op een dag je bij ons komt
En de wereld zal een eenheid zijn*

Hoofdstuk 2

[Opdracht 5b - Extra](#)

[Opdracht 6 - David en Batseba](#)

[Opdracht 9 - Salomo](#)

[Opdracht 11 - de Tien Leefregels](#)

[Opdracht 15 - SIRE](#)

Opdracht 5b - Extra

Als je opdracht 5 goed gemaakt hebt, weet je dat één van de dingen die de burgers tegenwoordig nog moeten doen voor de overheid, belasting betalen is. Dat doen we omdat de overheid van dat geld weer dingen doet waar wij als burgers weer gebruik van kunnen maken.

Klik [hier](#) om naar de website van het Ministerie van Financiën te gaan. Bekijk de onderwerpen die daar behandeld worden.

Opdracht

Wat doet de overheid met ons belastinggeld? Schrijf minstens vijf dingen op.

Opdracht 6 - David en Batseba

Het verhaal van David en Batseba kun je [hier](#) downloaden. Het is opgeschreven in de vorm van een rollenspel. Het leukste is als vijf leerlingen dit verhaal voorlezen. Er zijn vijf rollen:

- de verteller
- David
- Batseba
- Uria
- Joab

De hele bijbeltekst kun je nalezen in [2 Samuel 11](#).

Opdracht 9 - Salomo

Lees online de tekst van [1 Koningen 5:1-14](#).

Opdracht 11 - de Tien Leefregels

In deel 1 van *Op Verhaal Komen* heb je geleerd wat de Tien Leefregels zijn. Om je geheugen op te frissen: dit is wat er in hoofdstuk 5 van deel 1 over verteld wordt.

Na de bevrijding uit Egypte zwierven de Israëlieten jarenlang rond in het woestijngebied van de Sinaï. In de Bijbel wordt verteld dat er in de Sinaï, bij de berg Horeb, iets bijzonders is gebeurd. Mozes trok zich op die berg een tijd terug voor een ontmoeting met God. Tijdens die ontmoeting werden er afspraken gemaakt, die Mozes aan het volk zou doorgeven. Die afspraken waren de 'leefregels' voor het volk Israël. Aan die regels en geboden moesten ze zich in hun nieuwe land houden. Al die regels, geboden en verboden zijn kort samengevat in de Tien Woorden of Tien Geboden. Deze Tien Woorden, die Mozes aan zijn volk doorgaf, vormden de grondwet voor de Israëlieten in hun nieuwe land. Als iedereen zich eraan zou houden, zouden de mensen in vrede met elkaar kunnen leven.

Ken je de Tien Leefregels nog? Test jezelf met de opdracht hieronder. Kijk daarna in je boek bij opdracht 11 of je het goed hebt ingevuld.

1. Ik ben de Heer, jullie _____. Houd er geen _____ goden op na.
2. Maak geen _____ om ze te _____.
3. _____ mijn _____ niet.
4. Houd de _____ in ere.
5. Heb _____ voor je _____ en je _____.
6. Pleeg geen _____.
7. Pleeg geen _____.
8. _____ niet.
9. Spreek geen _____ over een ander.
10. Wees niet _____ op iemand anders.

Wat er in de Bijbel staat over de Tien Leefregels kun je vinden in [Exodus 20](#) en in [Deuteronomium 5](#).

Opdracht 15 - SIRE

Ga naar de website van [SIRE](#).

Je vindt daar een heel uitgebreid overzicht van campagnes.

Zoek en bekijk minstens de volgende campagnes:

- Huisdieren
- Tegen geweld
- Kort lontje
- Digitaal pesten

Opdracht

Vorm een groepje. Kies samen een van de vier bovenstaande acties.

Maak over het onderwerp dat jullie aanspreekt een eigen SIRE-kaart. De kaart moet bestaan uit een simpele tekening en een korte tekst.

Hoofdstuk 3

[Opdracht 6 - Hooglied](#)

[Opdracht 7 - Gedicht, brief of Valentijn](#)

[Opdracht 8 - I love you](#)

[Extra: Stripverhaal](#)

[Extra: Liefdesproblemen](#)

Opdracht 6 - Hooglied

In het bijbelboek Hooglied vertellen een jongen en een meisje elkaar hoeveel ze van elkaar houden.

In Hooglied 4:1-5 vergelijkt de jongen het meisje met allemaal dingen. Schrijf in je boek drie vergelijkingen op. Klik [hier](#) voor de tekst in de online-Bijbel.

In Hooglied 5:10-16 vergelijkt het meisje de jongen ook met van alles. Schrijf in je boek ook hiervan drie vergelijkingen op die jou het meest opvallen. Klik [hier](#) voor de tekst in de online-Bijbel.

Opdracht 7 - Gedicht, brief of Valentijn

De volgende sites kunnen je helpen bij opdracht 7 van bladzijde 49.

- Je leest op de site [Liefdesgedicht](#) allerlei voorbeelden van gedichten over verliefdheid en liefde. Deze korte teksten kunnen je helpen om zelf ook een dergelijk gedicht te schrijven. Je vindt op deze site ook een aantal tips om een gedicht te schrijven. Je kan op deze plek ook e-cards vinden en ze naar een geliefde verzenden.
- Een andere site is '[Omdat ik van je hou](#)'. Hier vind je ook veel voorbeelden van uitingen van verliefdheid en liefde.
- Op internet zijn veel sites over Valentijnsdag. Ze geven niet alleen uitleg maar ook tips voor allerlei activiteiten. Op [Vanharte.nl](#) vind je bijvoorbeeld uitleg over de geschiedenis en de symbolen van Valentijnsdag (en veel andere feestdagen). Er staat nog veel meer op, bijvoorbeeld adviezen voor iemand die verliefd is.
- De site [14februari](#) bevat allerlei uitleg in verband met Valentijnsdag.
- Op een dochterpagina van [Startpagina.nl](#) worden heel veel links in verband met Valentijnsdag gegeven. Ook op de [Internetwijzer](#) worden heel veel links in verband met Valentijnsdag vermeld, zodat je vanaf die plek verder kunt gaan.

Opdracht 8 - I love you

In je boek staan bij opdracht 8 op blz. 50 'Ik hou van je' in acht talen.
Er bestaan natuurlijk nog veel meer talen. Klik [hier](#) voor nog veel meer vertalingen van 'Ik hou van jou'.

Extra: Stripverhaal

Lees de strip van Andrea Kruis uit het album *Vijftien-en-een-1/2*.
Klik [hier](#) om het stripverhaal te lezen.
Beantwoord daarna de drie vragen.

Vragen

1. Welk probleem hebben de meisjes?
2. Welk advies geeft vader aan hen?
3. Wat vinden zij van het advies dat vader geeft?

Extra: Liefdesproblemen

De volgende zes problemen zijn door meisjes aan de redactie van een tienerblad gezonden. Lees wat deze jongeren bezighoudt. Probeer een oplossing voor elk probleem te bedenken. Schrijf jouw antwoord bij de zes vragen op een apart blaadje. Zet de letter van de vraag erbij. We bespreken later in de klas wat iedereen heeft geantwoord.

Vraag A Twee jongens...

Ik heb een vriendje. Ik vind hem erg leuk en heb verkering met hem. Maar ik vind ook een andere jongen leuk. Wat moet ik nou doen?
Anoniem (15)

Vraag B Vindt hij mij leuk?

Ik heb een probleem. Ik ben verliefd op een jongen. Hij werkt bij een supermarkt. Hij lacht heel vaak naar mij en als ik 'hoi' zeg, dan wordt hij zo rood als een vuurtoren. Hij geeft me soms korting als ik iets koop want hij zit achter de betaalbalie. Hoe kan ik er achter komen of hij mij leuk vindt en hoe oud hij is en waar hij woont?
Sanne

Vraag C Ik wil vaker bij hem zijn

Ik ben een half jaar geleden verhuisd en ben verliefd geworden op een hele leuke jongen. Ik heb hem ongeveer een maand verkering met hem, maar ik zie hem niet zo vaak. Als we weer bij elkaar zijn, dan praten we alles bij en we zoenen dan. Wat moet ik doen om vaker bij hem te zijn? Ik woon bij hem in de straat.
Mijntje

Vraag D Hij woont zo ver weg

Ik heb verkering met een jongen in Emmen. Maar ik woon zelf in Oostzaan, vlakbij Amsterdam. Dat ligt 187 km van elkaar vandaan. Weet jij iets om onze band te versterken? Ik durf hem niet te bellen.

R. (15)

Vraag E Bang om te bellen

Ik heb een vriend, maar hij woont in Leeuwarden. Ik heb net zijn nummer gekregen, maar ik durf hem niet te bellen omdat ik bang ben dat hij me niet meer kent. Misschien heeft hij ondertussen al een ander meisje? Wat moet ik doen?

Kim

Vraag F Lekker knuffelen

Ik heb al best vaak een vriendje gehad. Het probleem is alleen dat ik nogal onzeker ben. Ik durf die jongen nooit uit mezelf vast te pakken of lekker te knuffelen omdat ik bang ben dat hij dat niet wil. Hoe kan ik dat veranderen?

Hopeloos meisje (14)

Hoofdstuk 4

[Opdracht 4 - De verloren zoon](#)

[Opdracht 9 - Wijngaard](#)

[Opdracht 13 - Barmhartige Samaritaan](#)

[Opdracht 14 - Zinloos geweld](#)

[Extra: Lied Zinloos](#)

[Opdracht 15 - De tollenaar](#)

[Extra: Gelijkenissen](#)

Opdracht 4 - De verloren zoon

Het verhaal van De verloren zoon staat in Lucas 15.
Klik [hier](#) voor de bijbeltekst.

Opdracht 9 - Wijngaard

Het verhaal over de werkers in de wijngaard staat in Matteüs 20.
Klik [hier](#) voor de bijbeltekst.

Opdracht 13 - Barmhartige Samaritaan

De vraag van de wetgeleerde staat in Lucas 10:29.
Klik [hier](#) voor de tekst uit de Nieuwe Bijbelvertaling op de online-Bijbel.

Opdracht 14 - Zinloos geweld

De website www.moed.nl gaat onder andere over zinloos geweld.
Lees op deze site de informatie over allerlei acties, oproepen, campagnes, hulporganisaties, muziek, enzovoort.

Extra: Lied Zinloos

Lange Frans en Baas B. hebben een song gemaakt over Zinloos geweld.
Hieronder staat de tekst van de rap.
Klik [hier](#) om de song te beluisteren. Lees ondertussen de tekst mee.

Voeg daarna aan dit lied een couplet toe.
Het moet passen in het lied en het moet ook te rappen zijn.
Klik [hier](#) om de tekst te downloaden. Je couplet kun je daaronder schrijven.

Zinloos

Theo van Gogh, nam nooit een blad voor zijn mond
en laat dat de reden zijn dat 'ie vanochtend niet meer opstond.
Een aantal schoten en een mes en een brief,
Ik vraag me af wordt het ooit nog positief.
Wie denkt van niet die draagt bij aan de onzin.
Wie denkt van wel heeft respect voor ons ding.
En niet vergeten, de man heeft gestreden.
En Theo zelf homie, rust in vrede.

Hoeveel moeten er nog komen.
Hoeveel moeten er nog gaan.
Wie waren deze helden.
We doen dit hier in jullie naam.

Daniel van Cotthem bracht z'n chick naar het station
en hoe de fuck kon hij nou weten dat z'n einde daar begon.

Opdracht 15 - De tollenaar

Het verhaal over de tollenaar Zacheüs staat in Lucas 19.

Klik [hier](#) voor de bijbeltekst in de Nieuwe Bijbelvertaling.

Extra: Gelijkenissen

Vorm in overleg met je docent een groepje van twee tot vier leerlingen.
Samen maken jullie een woordpuzzel bij een van de vier gelijkenissen die Jezus vertelt.

a

Kies eerst een gelijkenis in overleg met de docent.
Gelijkenis 1 - Verhaal van de verloren zoon (blz. 57-58)
Gelijkenis 2 - De werkers in de wijngaard (blz. 62-63)
Gelijkenis 3 - De barmhartige Samaritaan (blz. 66)
Gelijkenis 4 - Zacheüs de tollenaar (blz. 69-72)

b

Maak samen een lijst van 15 woorden die met dit verhaal te maken hebben.

c

Verwerk deze 15 woorden in een puzzel.
Kies een één van onderstaande puzzelvormen in overleg met de docent.
Klik hieronder voor meer informatie over de puzzelvorm.

- 1 [Anagram](#)
- 2 [Scrabblepuzzel](#)
- 3 [Woordzoeken](#)

d

Maak van je puzzel twee exemplaren. Eén die later aan de klas kan worden voorgelegd om te worden opgelost. En één met de oplossing voor de docent.

Hoofdstuk 5

[Opdracht 1 - Verjaardag](#)

[Opdracht 2 - Tips verjaardag](#)

[Opdracht 3 - Feesten](#)

[Opdracht 5 - Kerstverhaal](#)

[Opdracht 7 - Kerstgebruiken](#)

[Opdracht 8 - Reis Jezus](#)

[Opdracht 10](#)

Opdracht 1 - Verjaardag

Weet je niet welke vlag bij welk land hoort? Kijk bij [Wikipedia](#).

Meer informatie over verjaardagen andere feesten kun je vinden op de site [Van harte](#).

Opdracht 2 - Tips verjaardag

Via de volgende website kun je misschien ideeën opdoen voor de creatieve uitnodiging voor jouw verjaardagsfeest: [startpagina verjaardag](#).

Opdracht 3 - Feesten

Je gaat samen met je groepje een presentatie maken van een van onderstaande feesten.

Je hebt van je docent(e) gehoord welk feest jullie nader moeten onderzoeken.

Bekijk de websites die bij jullie feest horen en noteer dingen die je aan de klas wilt vertellen.

Tip: Misschien zijn er wel foto's, liedjes of videofilmmpjes die je bij de presentatie kunt gebruiken.

Zoek voor videofilmmpjes niet alleen in YouTube.

Websites waar je informatie over alle feesten vindt:

- de [feestdagen-startpagina](#);
- [Beleven.org](#).

Natuurlijk kun je ook gewoon met Google zoeken, of met een andere zoekmachine.

1 Oud en Nieuw

[OVK Onderbouw](#) | [OVK Bovenbouw](#) | | [VHZ Onderbouw](#) | [Docentenmateriaal](#)

- het artikel [Oudejaarsavond](#) van Wikipedia
- het artikel [Nieuwjaar](#) van Wikipedia
- de [startpagina](#) over Oud en Nieuw van Startkabel.nl

2 Chanoeka

- het filmpje [Schooltv: Chanoeka - Het Joodse Chanoekafeest](#)

3 Carnaval

- [Clip](#) over de betekenis van carnaval
- [Wikipedia](#)

4 Suikerfeest

- artikel [Suikerfeest](#) van Wikipedia
- [Cultuurwijs](#)
- [Clip over suikerfeest](#)

5 Koningsdag

- de verzamel-site <http://koningsdag.yurls.net/nl/page/>
- artikel [Koningsdag](#) op Wikipedia

6 Pasen

- artikel [Paasfeest](#) van Wikipedia
- [Clip](#) over pasen

7 Holi

- video [Hindoeïsme](#)
- [reportage](#) over Holi

8 Pesach

- artikel [Pesach](#) op Wikipedia
- [Clip](#) over Holi
- [Wereld Feesten Almanak](#)

Opdracht 5 - Kerstverhaal

Oorspronkelijk werd hier verwezen naar een website met een stripverhaal over de geboorte van Jezus. Deze website bestaat echter niet meer.

In plaats daarvan kun je het volgende bekijken:

- Link naar het evangelie van Mattheüs over de geboorte van Jezus: <https://bijbel.eo.nl/bijbel/matteus/1>
- Link naar het evangelie van Lucas over de geboorte van Jezus: <https://bijbel.eo.nl/bijbel/lucas/2>
- [Wikipedia](#) over het evangelie van Lucas
- [School-tv](#)

Opdracht 7 - Kerstgebruiken

Het kerstfeest kent verschillende gebruiken. Je gaat van enkele kerstgebruiken uitzoeken waar ze vandaan komen en wat hun betekenis is.

De verwijzingen die hieronder staan, kunnen je helpen om de vragen van opdracht 7 op bladzijde 82 van je boek te beantwoorden.

Algemeen over kerstmis en kerstsymbolen

- het artikel [Kerstmis](#) op Wikipedia heeft veel doorverwijzingen naar specifieke pagina's over allerlei kerstgebruiken

Adventskrans

- artikel [Adventskrans](#) op Wikipedia

Kerstboom

- artikel [Kerstboom](#) op Wikipedia

Kerststal

- [Kerstmis online](#)

Opdracht 8 - Reis Jezus

Lees hier de teksten in de online-Bijbel die op blz. 84 van je boek staan.
Bij welke tekening hoort de tekst? Welke gebeurtenis wordt beschreven, en welke plaats genoemd?

[Lucas 19:1-6](#)

[Matteüs 8:28-32](#)

[Lucas 4:16-21](#)

[Marcus 11:4-11](#)

[Marcus 2:1-5](#)

[Johannes 4:4-8](#)

Opdracht 10

Je kunt kiezen uit twee varianten bij deze opdracht. Overleg met je docent.
Klik op de opdracht voor meer informatie.

A - [Journalist in de tijd van Jezus](#)

B - [Paaskrant](#)